

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΚΛΙΚΗ

Ηροστράτειος «εξισλαμισμός»

Οταν το 1997 ο πολιτικός μαθητής του ισλαμιστή πολιτικού Νετμετίν Ερμπακάν απήγγειλε ποιήματα που χαρακτήριζαν «τα τεμένη - στρατώνες, τους τρούλους - κράνη, τους μιναρέδες - λόγχες, τους πιστούς - στρατιώτες» και υποσχόταν την ανέγερση κι άλλων τζαμιών στην υπερκορεσμένη από αυτά Κωνσταντινούπολη, ήξερε πως τον περίμενε η δικαιοσύνη του συντηρητικού κεμαλισμού. Όταν ο Ταγίπ Ερντογάν βρέθηκε γι' αυτά στη φυλακή γνώριζε πως η μέχρι τότε «ηρωική του πορεία» θα του άνοιγε δρόμο για μεγάλα βήματα.

Διασαλεύοντας σήμερα ο τούρκος πρόεδρος τη σταθερότητα στη Συρία, το Αιγαίο, την ανατολική Μεσόγειο, με αποκορύφωμα την ανάμειξή του στα θέματα της Λιβύης, εφευρίσκει νέα πρόκληση: τη μετατροπή του μουσείου της Αγίας Σοφίας σε τέμενος. Έτσι, για άλλη μια φορά, δείχνει απροκάλυπτα την αντίθεσή του στις επιλογές του Κεμάλ και κάνει ένα ακόμα βήμα απομάκρυνσης από την άλλοτε δυτική «οικογένεια». Η αλλαγή του καθεστώτος της Αγίας Σοφίας είναι «πρόκληση για τον πολιτισμένο κόσμο» όπως λέχτηκε. Και ίσως οι προκλήσεις του τούρκου προέδρου, με κορύφωση τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τέμενος, να αποτελέσουν την αρχή για μια σοβαρή από τη Δύση αντιμετώπιση των κινδύνων που εγκυμονεί η προβληματική πολιτική του.

Ο Ιουστινιανός οικοδόμησε το μεγάλο αυτό μνημείο που στα μάτια όλων είναι διαχρονικά Ο Ναός της Ορθοδοξίας. Ο Μεμέτ ο Β' την έκανε τζαμί θεωρώντας ότι συμβόλιζε τη νίκη του. Ο Ταγίπ Ερντογάν, πιστεύοντας πως πράττει κάτι σημαντικό, απλώς εξέδωσε ένα διάταγμα με το οποίο «εξισλαμίστηκε» για δεύτερη φορά η Μεγάλη Εκκλησιά. Κατόρθωσε έτσι να επισύρει αντιδράσεις και από τη Δύση για τη μεγάλη πολιτιστική προσβολή και ειρωνεία από τους τούρκους εκείνους πολίτες που δεν βλέπουν παρά μόνο μια θεατρική κίνηση με επίφαση δόξας που σύντομα θα περάσει στην ιστορία ως ένας «ηροστράτειος εξισλαμισμός» ενός οικουμενικού μνημείου.

Η Κωνσταντινούπολη, όπου ο πρόεδρος της Τουρκίας ανδρώθηκε φυσικά και πολιτικά, έχει αμέτρητα τζαμιά και δάσος μιναρέδων. Τόση ανάγκη είχε η σημερινή Τουρκία την Αγία Σοφία για να αποκτήσει μια εξ' αντανάκλασως δόξα; Ο Ερντογάν υπεξαιρεί την ίδια την ιστορία και θα δρέψει ό,τι γι' αυτό του αξίζει. Ο πραγματικά μεγάλος πολιτικός που δεν φοβάται τις στιγμές της Ιστορίας δεν έχει χρεία εκβολής ενός συμβολισμού και αντικατάστασής του με έναν άλλον. Αντίθετα, συντηρεί το μνημείο, το βελτιώνει - όχι όπως στρεβλά περιγράφει κάτι τέτοιο στο αφελές και φλύαρο διάγγελμά του - και το παραδίδει στον φυσικό του νομέα: το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Και τότε δεν θα έχει τη Δύση αντίθετη και το συνετό Ισλάμ εμβρόντιο, αλλά θα κερδίσει θέση στην ιστορία, τον σεβασμό που τόσο επιζητεί και την εκτίμηση όλων εκείνων που τώρα κοντόφθαλμα απολακτίζει.